

**Відокремлений структурний підрозділ
«Харківський торговельно-економічний фаховий коледж
Державного торговельно-економічного університету»**

Циклова комісія економіки, управління та адміністрування

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Фінансовий облік

повна назва навчальної дисципліни

для підготовки
здобувачів освіти
ступеня

фаховий молодший
бакалавр
фаховий молодший
бакалавр, молодший
бакалавр, бакалавр

року набору 2022

галузі знань

07 Управління та адміністрування
шифр і назва галузі знань

спеціальності

071 Облік і оподаткування
код і найменування спеціальності

освітньо-професійна
програма

Бухгалтерський облік
назва освітньо-професійної програми

академічні групи

O-22
шифри академічних груп

статус дисципліни

обов'язкова
обов'язкова/вибіркова

Харків, 2023 рік

Розробник:	Нагорна Ірина Володимирівна, викладач циклової комісії економіки, управління та адміністрування, кандидат економічних наук
Гарант освітньо-професійної програми:	Мельничук Марина Олексіївна, голова циклової комісії економіки, управління та адміністрування, кандидат економічних наук

Програму обговорено та схвалено на засіданні циклової комісії економіки, управління та адміністрування, протокол від 02.09.2022 р. № 1.

Програму розглянуто та затверджено на засіданні методичної комісії, протокол від 15.09.2022 р. № 1.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Робоча програма навчальної дисципліни «Фінансовий облік» розроблена відповідно до освітньо-професійної програми «Бухгалтерський облік» підготовки спеціальності 071 Облік і оподаткування галузі знань 07 Управління та адміністрування.

Метою викладання навчальної дисципліни є формування системи знань з теорії та практики ведення фінансового обліку на підприємстві.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є методика організації і введення фінансового обліку на підприємстві.

Міждисциплінарні зв'язки: вивчення навчальної дисципліни ґрунтується на знаннях навчальної дисципліни «Бухгалтерський облік» та є основою вивчення дисциплін «Податковий облік», «Звітність бізнесу», «Облік за видами економічної діяльності», «Облік на підприємствах малого бізнесу».

2. ЗАПЛАНОВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Навчальна дисципліна забезпечує досягнення таких **результатів навчання:**

РН 3. Визначати сутність об'єктів обліку і оподаткування для розуміння їх ролі та впливу на результати господарської діяльності.

РН 4. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання облікових даних для узагальнення економічної інформації.

РН 6. Використовувати особливості обліку і оподаткування у професійній діяльності та господарській практиці.

РН 8. Формувати й аналізувати фінансову, податкову і статистичну звітність для визначення показників забезпеченості підприємства ресурсним потенціалом та його ефективного використання.

РН 14. Використовувати нормативно-правові документи і національні стандарти для ведення бухгалтерського обліку суб'єктів господарювання.

Навчальна дисципліна спрямована на формування у здобувачів освіти таких **компетентностей:**

загальних:

ЗК 5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 7. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

спеціальних:

СК 3. Здатність відображати інформацію про господарські операції суб'єктів господарювання в обліку, їх систематизувати, узагальнювати у звітності

й інтерпретувати для задоволення інформаційних потреб осіб, які ухвалюють управлінські рішення.

СК 7. Здатність перевіряти законність, достовірність, економічну доцільність господарських і фінансових операцій з метою збереження власності, попередження порушень та зловживань.

СК 8. Здатність використовувати методи обліку і оподаткування на підприємстві.

СК 9. Здатність використовувати знання національних стандартів обліку.

СК 10. Здатність демонструвати розуміння вимог щодо професійної діяльності, зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

СК 11. Здатність організовувати власну професійну діяльність, застосовувати знання для розв'язання практичних ситуацій, ухвалювати рішення відповідно до законодавства.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Основи фінансового обліку

Економічна суть фінансового обліку. Фінансова звітність як інформаційна база для прийняття управлінських рішень. Економічна суть облікової політики підприємства і значення для організації фінансового та управлінського обліку.

Тема 2. Облік грошових коштів та дебіторської заборгованості

Склад грошових коштів та контроль за їх зберіганням. Організація грошового обігу і готівкових розрахунків. Облік касових операцій. Облік безготівкових операцій. Порядок відкриття рахунків підприємства. Поняття дебіторської заборгованості, її види. Основи обліку дебіторської заборгованості. Облік розрахунків з покупцями та замовниками. Облік розрахунків з підзвітними особами.

Тема 3. Облік основних засобів та нематеріальних активів

Поняття основних засобів, їх класифікація й оцінка згідно з П(С)БО 7 «Основні засоби». Відображення в обліку руху основних засобів. Поняття амортизації основних засобів. Облік амортизації основних засобів. Економічна сутність та класифікація нематеріальних активів. Бухгалтерський облік нематеріальних активів.

Тема 4. Облік виробничих запасів та готової продукції

Облік виробничих запасів. Облік малоцінних та швидкозношуваних предметів. Облік готової продукції та товарів.

Тема 5. Облік витрат виробництва

Суть собівартості продукції, принципи та критерії її формування. Система обліку витрат та калькулювання собівартості продукції. Облік прямих витрат на виробництво. Облік непрямих витрат.

Тема 6. Облік власного капіталу та фінансових інвестицій

Визначення власного капіталу, його структура та призначення. Порядок реєстрації та формування статутного капіталу. Визначення, класифікація та

первісне оцінювання фінансових інвестицій. Облік та оцінювання поточних фінансових інвестицій. Облік та оцінювання довгострокових фінансових інвестицій.

Тема 7. Облік довгострокових та короткострокових зобов'язань

Сутність та класифікація зобов'язань. Облік короткострокових (поточних) зобов'язань. Облік довгострокових зобов'язань і забезпечень.

Тема 8. Облік оплати праці та розрахунків з бюджетом

Облік нарахування та виплати зарплати. Нарахування на заробітної плати та утримання з неї. Облік розрахунків за податками і платежами.

Тема 9. Облік доходів, витрат та фінансових результатів

Облік витрат підприємства. Визнання, класифікація та оцінювання доходів. Облік доходів від операційної діяльності. Облік фінансових результатів.

Тема 10. Складання та подання фінансової звітності

Сутність, основні вимоги, якісні характеристики та принципи побудови фінансової звітності. Баланс (Звіт про фінансовий стан). Звіт про фінансові результати (звіту про сукупний дохід). Звіт про рух грошових коштів. Звіт про власний капітал.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Теми дисципліни	Обсяг у годинах											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		Лк	Сз	Пз	Лз	СРС		Лк	Сз	Пз	Лз	СРС
Тема 1. Основи фінансового обліку	9	2	–	2	–	5	–	–	–	–	–	
Тема 2. Облік грошових коштів та дебіторської заборгованості	10	2	–	2	–	6	–	–	–	–	–	
Тема 3. Облік основних засобів та нематеріальних активів	10	2	–	2	–	6	–	–	–	–	–	
Тема 4. Облік виробничих запасів та готової продукції	14	4	–	4	–	6	–	–	–	–	–	
Тема 5. Облік витрат виробництва	14	4	–	4	–	6	–	–	–	–	–	
Тема 6. Облік власного капіталу та фінансових інвестицій	14	4	–	4	–	6	–	–	–	–	–	
Тема 7. Облік довгострокових та короткострокових зобов'язань	16	4	–	4	–	8	–	–	–	–	–	
Тема 8. Облік оплати праці та розрахунків з бюджетом	16	4	–	4	–	8	–	–	–	–	–	
Тема 9. Облік доходів, витрат та фінансових результатів	16	4	–	4	–	8	–	–	–	–	–	
Тема 10. Складання та подання фінансової звітності	16	4	–	4	–	8	–	–	–	–	–	
Усього годин / кредитів ECTS	135/4,5	34	–	34	–	67	–	–	–	–	–	

Навчально-методичне забезпечення освітнього компоненту доступне на Порталі навчальних ресурсів Харківського торговельно-економічного фахового коледжу ДТЕУ.

5. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Тема 1. Основи фінансового обліку

1. Система державного регулювання бухгалтерського обліку і фінансової звітності в Україні.

2. Нормативна база з організації фінансової звітності.

Тема 2. Облік грошових коштів та дебіторської заборгованості

1. Облік інших грошових коштів.

2. Розкриття інформації про дебіторську заборгованість у примітках до фінансової звітності.

Тема 3. Облік основних засобів та нематеріальних активів

1. Умови проведення переоцінки відповідно до П(С)БО 7 «Основні засоби».

2. Види прав користування майном підприємства.

Тема 4. Облік виробничих запасів та готової продукції

1. Особливості обліку вторинних матеріалів і сировини.

2. Документування операцій з руху готової продукції.

Тема 5. Облік витрат виробництва

1. Вивчення загальних положень П(С)БО 16 «Витрати», складу витрат підприємства.

2. Оперативний контроль за наявністю і рухом матеріалів на складах підприємства.

Тема 6. Облік власного капіталу та фінансових інвестицій

1. Організація обліку додаткового капіталу.

2. Організація обліку формування неоплаченого капіталу та його використання.

3. Нормативна база з обліку короткострокових фінансових інвестицій.

Тема 7. Облік довгострокових та короткострокових зобов'язань

1. Кореспонденція рахунків з обліку зобов'язань за довгостроковими позиками.

2. Вивчення загальних положень Закону України «Про лізинг».

3. Документальне оформлення розрахунків з постачальниками. Зміна форми розрахунків.

Тема 8. Облік оплати праці та розрахунків з бюджетом

1. Порядок обліку особового складу та відпрацьованого робочого часу.

2. Порядок нарахування заробітної плати за невідпрацьований час.

Тема 9. Облік доходів, витрат та фінансових результатів

1. Основні вимоги до визнання, складу та оцінки доходів та витрат згідно до П(С)БО 15 «Дохід» та П(С)БО 16 «Витрати».

2. Облік витрат іншої операційної діяльності.
3. Організація аналітичного та синтетичного обліку доходів майбутніх періодів.
4. Організація обліку непокритих збитків.

Тема 10. Складання та подання фінансової звітності

1. Порядок підписання бухгалтерських звітів.
2. Порядок виправлення помилок у звітності.

Організація самостійної роботи здобувачів освіти регламентується такими нормативними документами:

– Положенням про самостійну роботу здобувачів освіти ВСП «Харківській торговельно-економічний фаховий коледж Державного торговельно-економічного університету»;

– Положенням про організацію освітнього процесу у ВСП «Харківській торговельно-економічний фаховий коледж Державного торговельно-економічного університету».

6. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ, ПЕРЕДБАЧЕНІ НАВЧАЛЬНИМ ПЛАНОМ

Не передбачено.

7. ФОРМИ ТА МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

Для визначення рівня засвоєння здобувачами освіти навчального матеріалу використовуються такі форми оцінювання та схема розподілу балів:

№	Рейтингові оцінки	Макс. бали за формами навчання	
		денна	заочна
1	Поточний контроль	60	–
1.1	<i>Тема 1 Основи фінансового обліку</i>		
	Опрацювання лекційного матеріалу	1	–
	Виконання практичних завдань	2	–
	Тестування	2	–
1.2	<i>Тема 2 Облік грошових коштів та дебіторської заборгованості</i>		
	Опрацювання лекційного матеріалу	1	–
	Виконання практичних завдань	2	–
	Тестування	2	–
1.3	<i>Тема 3 Облік основних засобів та нематеріальних активів</i>		
	Опрацювання лекційного матеріалу	1	–
	Виконання практичних завдань	2	–
	Тестування	2	–

№	Рейтингові оцінки	Макс. бали за формами навчання	
		денна	заочна
1.4	<i>Тема 4 Облік виробничих запасів та готової продукції</i>		
	Опрацювання лекційного матеріалу	1	–
	Виконання практичних завдань	2	–
	Тестування	2	–
1.5	<i>Тема 5 Облік витрат виробництва</i>		
	Опрацювання лекційного матеріалу	1	–
	Виконання практичних завдань	2	–
	Тестування	2	–
1.6	<i>Тема 6 Облік власного капіталу та фінансових інвестицій</i>		
	Опрацювання лекційного матеріалу	1	–
	Виконання практичних завдань	2	–
	Тестування	2	–
1.7	<i>Тема 7 Облік довгострокових та короткострокових зобов'язань</i>		
	Опрацювання лекційного матеріалу	1	–
	Виконання практичних завдань	2	–
	Тестування	2	–
1.8	<i>Тема 8 Облік оплати праці та розрахунків з бюджетом</i>		
	Опрацювання лекційного матеріалу	1	–
	Виконання практичних завдань	2	–
	Тестування	2	–
1.9	<i>Тема 9 Облік доходів, витрат та фінансових результатів</i>		
	Опрацювання лекційного матеріалу	1	–
	Виконання практичних завдань	2	–
	Тестування	2	–
1.10	<i>Тема 10 Складання та подання фінансової звітності</i>		
	Опрацювання лекційного матеріалу	1	–
	Виконання практичних завдань	2	–
	Тестування	2	–
1.11	Здобутки у неформальній освіті	10	–
2	Підсумковий семестровий контроль (екзамен)	40	–
3	Оцінка з дисципліни	100	–

Оцінювання результатів навчання здобувачів освіти здійснюється за 100-бальною шкалою. Умовою допуску до підсумкового семестрового контролю є виконання програми навчальної дисципліни і отримання оцінки за виконання завдань поточного контролю не менше ніж 36 балів. Мінімальна загальна кількість балів для отримання позитивної оцінки з дисципліни – 60.

Організація та проведення контрольних заходів регламентується такими нормативними документами:

– Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів освіти у ВСП «Харківський торговельно-економічний фаховий коледж Державного торговельно-економічного університету»;

– Положенням про організацію освітнього процесу у ВСП «Харківський торговельно-економічний фаховий коледж Державного торговельно-економічного університету».

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Тема 1. Основи фінансового обліку

Основні джерела інформації

1. Крупка Я. Д., Задорожний З. В., Гудзь Н. В. Фінансовий облік : підручник. Тернопіль : ТНЕУ, 2019. С. 11–22.

2. Чудовець В. В., Жураковська І. В. Фінансовий облік і звітність : навчальний посібник. Луцьк : ІВВ ЛНТУ, 2018. С. 7–36.

Додаткові джерела інформації

3. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16.07.1999 р. № 996-XIV. Дата оновлення: 10.08.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>.

4. Національне положення (стандарт) Бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» : затверджено наказом Міністерства фінансів України від 07.02.2013 р. № 73. Дата оновлення: 10.08.2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text>.

Тема 2. Облік грошових коштів та дебіторської заборгованості

Основні джерела інформації

1. Крупка Я. Д., Задорожний З. В., Гудзь Н. В. Фінансовий облік : підручник. Тернопіль : ТНЕУ, 2019. С. 104–142.

2. Фінансовий облік 1 : конспект лекцій / укладач : Бурденко І. М. Суми : Сумський державний університет, 2018. С. 7–17.

Додаткові джерела інформації

3. Інструкція про застосування плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій : затверджено наказом Міністерства фінансів України від 30.11.1999 № 291. Дата оновлення: 29.07.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99#Text>.

4. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 10 «Дебіторська заборгованість» : затверджено наказом Міністерства фінансів України від 08.10.1999 р. № 237. Дата оновлення: 03.11.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0725-99#Text>.

Тема 3. Облік основних засобів та нематеріальних активів

Основні джерела інформації

1. Крупка Я. Д., Задорожний З. В., Гудзь Н. В. Фінансовий облік : підручник. Тернопіль : ТНЕУ, 2019. С. 23–50.

2. Фінансовий облік 1 : конспект лекцій / укладач : Бурденко І. М. Суми : Сумський державний університет, 2018. С. 33–42.

Додаткові джерела інформації

3. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби» : затверджено наказом Міністерства фінансів України від 27.04.2000 р. № 92 Дата оновлення: 29.07.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0288-00#Text>.

4. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 8 «Нематеріальні активи» : затверджено наказом Міністерства фінансів України від 18.10.1999 р. № 242. Дата оновлення: 03.11.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0750-99#Text>.

Тема 4. Облік виробничих запасів та готової продукції**Основні джерела інформації**

1. Крупка Я. Д., Задорожний З. В., Гудзь Н. В. Фінансовий облік : підручник. Тернопіль : ТНЕУ, 2019. С. 74–103.

2. Фінансовий облік 1 : конспект лекцій / укладач : Бурденко І. М. Суми : Сумський державний університет, 2018. С. 47–59.

Додаткові джерела інформації

3. Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку запасів : затверджено наказом Міністерства фінансів України від 10.01.2007 р. № 2. Дата оновлення: 14.01.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0002201-07#Text>.

4. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Запаси» : затверджено наказом Міністерства фінансів України від 20.10.1999 р. № 246. Дата оновлення: 03.11.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0751-99#Text>.

Тема 5. Облік витрат виробництва**Основні джерела інформації**

1. Крупка Я. Д., Задорожний З. В., Гудзь Н. В. Фінансовий облік : підручник. Тернопіль : ТНЕУ, 2019. С. 273–279.

2. Фінансовий облік 1 : конспект лекцій / укладач : Бурденко І. М. Суми : Сумський державний університет, 2018. С. 73–82.

Додаткові джерела інформації

3. Інструкція про застосування плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій : затверджено наказом Міністерства фінансів України від 30.11.1999 № 291. Дата оновлення: 29.07.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99#Text>.

Тема 6. Облік власного капіталу та фінансових інвестицій**Основні джерела інформації**

1. Крупка Я. Д., Задорожний З. В., Гудзь Н. В. Фінансовий облік : підручник. Тернопіль : ТНЕУ, 2019. С. 212–235.

2. Чудовець В. В., Жураковська І. В. Фінансовий облік і звітність : навчальний посібник. Луцьк : ІВВ ЛНТУ, 2018. С. 89–124.

Додаткові джерела інформації

3. Інструкція про застосування плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій : затверджено наказом Міністерства фінансів України від 30.11.1999 № 291. Дата оновлення: 29.07.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99#Text>.

4. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 12 «Фінансові інвестиції»: затверджено наказом Міністерства фінансів України від 26.04.2000 р. № 91. Дата оновлення: 03.11.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0284-00#Text%20>.

Тема 7. Облік довгострокових та короткострокових зобов'язань

Основні джерела інформації

1. Крупка Я. Д., Задорожний З. В., Гудзь Н. В. Фінансовий облік : підручник. Тернопіль : ТНЕУ, 2019. С. 236–267.

2. Чудовець В. В., Жураковська І. В. Фінансовий облік і звітність : навчальний посібник. Луцьк : ІВВ ЛНТУ, 2018. С. 128–158.

Додаткові джерела інформації

3. Інструкція про застосування плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій : затверджено наказом Міністерства фінансів України від 30.11.1999 № 291. Дата оновлення: 29.07.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99#Text>.

4. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 11 «Зобов'язання»: затверджено наказом Міністерства фінансів України від 31.01.2000 р. № 20. Дата оновлення: 03.11.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0085-00#Text>.

Тема 8. Облік оплати праці та розрахунків з бюджетом

Основні джерела інформації

1. Крупка Я. Д., Задорожний З. В., Гудзь Н. В. Фінансовий облік : підручник. Тернопіль : ТНЕУ, 2019. С. 236–267.

2. Чудовець В. В., Жураковська І. В. Фінансовий облік і звітність : навчальний посібник. Луцьк : ІВВ ЛНТУ, 2018. С. 128–158.

Додаткові джерела інформації

3. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 26 «Виплати працівникам»: затверджено наказом Міністерства фінансів України від 20.10.1999 р. № 601. Дата оновлення: 03.11.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1025-03#Text>.

Тема 9. Облік доходів, витрат та фінансових результатів

Основні джерела інформації

1. Крупка Я. Д., Задорожний З. В., Гудзь Н. В. Фінансовий облік : підручник. Тернопіль : ТНЕУ, 2019. С. 324–339.

2. Чудовець В. В., Жураковська І. В. Фінансовий облік і звітність : навчальний посібник. Луцьк : ІВВ ЛНТУ, 2018. С. 161–188.

Додаткові джерела інформації

3. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Дохід»: затверджено наказом Міністерства фінансів України від 29.11.1999 р. № 290. Дата оновлення: 03.11.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0860-99#Text>.

4. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати»: затверджено наказом Міністерства фінансів України від 31.12.1999 р. № 318. Дата оновлення: 03.11.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00#Text>.

Тема 10. Складання та подання фінансової звітності

Основні джерела інформації

1. Крупка Я. Д., Задорожний З. В., Гудзь Н. В. Фінансовий облік : підручник. Тернопіль : ТНЕУ, 2019. С. 340–401.

2. Чудовець В. В., Жураковська І. В. Фінансовий облік і звітність : навчальний посібник. Луцьк : ІВВ ЛНТУ, 2018. С. 193–225.

Додаткові джерела інформації

3. Національне положення (стандарт) Бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» : затверджено наказом Міністерства фінансів України від 07.02.2013 р. № 73. Дата оновлення: 10.08.2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text>.

4. Вакольчук Т. Електронні сервіси ДПС та порядок подання фінансової звітності. *ГУ ДПС Рівненської області*. 12.06.2021. URL: https://www.youtube.com/watch?v=cTwopa-Hq_o.